

REWITALIZACJA W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM

– Fundusze Europejskie dla Podlaskiego na lata 2021-2027

WYMIAR TERYTORIALNY

W ramach programu będą wykorzystywane wszystkie wymienione w art. 28 CPR instrumenty terytorialne (IT). Należą do nich: zintegrowane inwestycje terytorialne ZIT, rozwój lokalny kierowany przez społeczność – RLKS oraz inne instrumenty terytorialne – IIT”.

IIT w postaci:

Gminnych Programów Rewitalizacji (GPR) – realizowany w ramach CP5 przez gminy miejskie, miejsko-wiejskie oraz wiejskie posiadające GPR (instrument skierowany do wszystkich JST w regionie).

Fundusz:

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Cel Polityki:

CP5- Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów oraz inicjatyw lokalnych

Cel szczegółowy:

Cel szczegółowy EFRR.CP5.II Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie

Realizowane projekty powinny przyczyniać się do dywersyfikacji źródeł dochodów własnych i poprawy samowystarczalności finansowej wspieranych obiektów.

Wsparcie będzie skierowane do projektów **turystycznych**, które są: poparte odpowiednią analizą popytu i oceną potrzeb, aby ograniczyć ryzyko nieskuteczności; skoordynowane z projektami w sąsiednich obszarach, aby uniknąć powielania i konkurencji; oddziałują w sposób, który wpływa na stymulowanie działalności turystycznej w regionie; są trwałe i będą utrzymywane po ich zakończeniu.

W zakresie wsparcia **kultury i turystyki** preferowane będzie **wsparcie istniejącej infrastruktury**, natomiast nowe inwestycje będą dopuszczalne tylko w wyjątkowych, uzasadnionych okolicznościach.

Interwencje o charakterze infrastrukturalnym będą uzupełniane o niezbędne **działania społeczne**.

Nie będą wspierane inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym w parkingi), chyba że stanowią one nieodłączny element większego projektu, (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15% kosztów kwalifikowalnych operacji.

W projektach rewitalizacji należy szczególnie **zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury**, zwłaszcza **ochronę drzew**, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, **należy dążyć również do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych**.

Planowane działania inwestycyjne w zakresie rozwoju oferty turystycznej i rekreacyjnej, powinny być realizowane **z zachowaniem zasad zrównoważonej turystyki**, ze szczególnym **poszanowaniem cennych przyrodniczo obszarów**, z jednoczesnym stosowaniem urządzeń minimalizujących presję ze strony turystów. Ponadto wsparcie w obszarze dziedzictwa kulturowego będzie zgodne z zapisami dokumentu „Europejskie Zasady Jakości dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”.

Działanie
FEPD.05.03

LOKALNA REWITALIZACJA

Typy projektów:

1. Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Zakres wsparcia:

Rewitalizacja obszarów zdegradowanych obejmuje inwestycje infrastrukturalne ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społeczno- gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, wynikającym z Gminnych Programów Rewitalizacji takie jak:

- Przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, terenów i przestrzeni funkcjonalnie związanych z obiektem w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, np. gospodarczych, społecznych, mieszkaniowych, edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych.
- Tworzenie systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego.
- Zagospodarowanie/uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem.

Zakres interwencji w obszarze rewitalizacji powinien uwzględniać kierunki i cele wskazane w Regionalnej Polityce Rewitalizacji Województwa Podlaskiego 2030:

- organizowanie i urządzenie miejsc aktywności lokalnej (lub innych tego typu miejsc, lokali, instytucji sprzyjających integracji mieszkańców i pobudzających ich aktywność na rzecz działań dla lokalnej społeczności);
- remont, urządzenie lub aranżacja podwórek i innych przestrzeni o charakterze publicznym lub półpublicznym w celu wykreowania przyjaznych zielonych przestrzeni sprzyjających integracji mieszkańców;
- działania służące ożywieniu gospodarczemu obszarowi rewitalizacji (w tym wsparcie lokalnych przedsiębiorców, rozpoczynanie lub rozszerzanie działalności służącej temu celowi);
- działania nakierowane na poprawę dostępności (m.in. usuwanie barier architektonicznych i innych utrudniających funkcjonowanie osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze rewitalizacji);
- zwiększanie mikroretencji w obszarach zurbanizowanych, powiększanie przestrzeni biologicznie czynnych, tworzenie instalacji spowalniających spływ wody, „zazielenianie” przestrzeni publicznej, zwiększanie liczby drzew i krzewów;
- działania poprawiające estetykę przestrzeni publicznych służących celom społecznym, z wykorzystaniem partycypacyjnego planowania przestrzeni publicznych gmin.

Warunki realizacji projektów:

- ❖ Projekt realizowany będzie jako kompleksowe przedsięwzięcie dotyczące sfery przestrzenno-funkcjonalnej, sfery środowiskowej, sfery technicznej oddziałujące na sferę społeczno-gospodarczą.
- ❖ W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza zachowanie istniejących drzew i krzewów, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni.
- ❖ W projektach należy stosować rozwiązania energooszczędne oraz odpowiadające wyzwaniom zielonej gospodarki.
- ❖ Projekty, w których planowana jest modernizacja budynków, powinny podnosić efektywność energetyczną, przy czym działania związane z modernizacją energetyczną budynków zostaną objęte interwencją tylko w sytuacji, gdy stanowią element szerszego kompleksowego przedsięwzięcia w ramach rewitalizacji danego obszaru.
- ❖ Nie przewiduje się także możliwości budowy nowych budynków. Wyjątek stanowią projekty polegające na odtworzeniu zabudowy zdegradowanej w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację, które muszą zostać poparte szczegółową analizą ekonomiczną potwierdzającą efektywność takiego rozwiązania.

- ❖ Wspierana infrastruktura musi zostać dostosowana do osób ze szczególnymi potrzebami, przede wszystkim poprzez zastosowanie uniwersalnego projektowania oraz mechanizmu racjonalnych usprawnień.

Działanie
FEPD.05.04

LOKALNA KULTURA I TURYSTYKA

Typy projektów:

2. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych

Zakres wsparcia:

- W szczególności interwencja będzie dotyczyła produktów turystycznych i tematycznych szlaków turystycznych opartych na walorach historycznych, przyrodniczych i kulturowych województwa o zasięgu lokalnym.

3. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury

Zakres wsparcia:

- Kompleksowe prace konserwatorskie, restauratorskie pozwalające zachować walory i charakter obiektów dziedzictwa kulturowego.
- Kompleksowe prace konserwatorskie i restauratorskie zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych, (w tym filmowych) wraz z ich ochroną, digitalizacją i udostępnieniem w szczególności nowym grupom odbiorców, w tym ze specjalnymi potrzebami.
- Rozwój infrastruktury (przebudowa, rozbudowa, wyposażenie) do prowadzenia działalności kulturalnej ważnej dla edukacji i aktywności kulturalnej (m.in. teatry, zespoły artystyczne, galerie, biblioteki, centra kultury, muzea).

Warunki realizacji projektów w obszarze turystyki i kultury:

- Istotnym efektem działań będzie trwałe wzmocnienie potencjału instytucjonalnego samorządów lokalnych oraz wzrost znaczenia lokalnych interesariuszy i ich wpływu na rozwój społeczno-gospodarczy regionu. Projekty muszą uwzględniać pozytywny wpływ na mniejszości i lokalne społeczności.

- Infrastruktura i oferta kulturalna musi służyć aktywności społecznej, kulturalnej, włączeniu społecznemu, zwiększyć uczestnictwo mieszkańców regionu w życiu kulturalnym.
- Elementem uzupełniającym mogą być niezbędne prace związane z zagospodarowaniem terenu, głównie dotyczące zwiększenia ich dostępności.
- Projekty powinny przyczyniać się do dywersyfikacji źródeł dochodów własnych i poprawy samowystarczalności finansowej wspieranych obiektów

4. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000

Zakres wsparcia:

- Rozwój mechanizmów ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej.
- Monitoring przyrodniczy różnorodności biologicznej i krajobrazowej.
- Budowa i odbudowa infrastruktury związanej z ochroną i przywróceniem właściwego stanu siedlisk przyrodniczych i gatunków.
- Usuwanie gatunków inwazyjnych.
- Przywracanie naturalnego systemu hydrologicznego wód, w szczególności terenów podmokłych, bagien i wód zależnych oraz odbudowy naturalnych terenów zalewowych.
- Projekty dotyczące tworzenia centrów ochrony różnorodności biologicznej w oparciu o rodzime gatunki, jak banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, uzupełnione o ścieżki dydaktyczne.

5. Fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych

Zakres wsparcia:

- Rewitalizacja obszarów zdegradowanych obejmie inwestycje infrastrukturalne ukierunkowane na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społeczno-gospodarczych na obszarze rewitalizowanym, takie jak:
 - 1) przebudowa i adaptacja zdegradowanych obiektów, terenów i przestrzeni funkcjonalnie związanych z obiektem w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji, np. gospodarczych, społecznych, mieszkaniowych, edukacyjnych, kulturalnych i turystycznych;
 - 2) tworzenie systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego;
 - 3) zagospodarowanie/uporządkowanie zdegradowanych przestrzeni wraz z przyległym otoczeniem.
- organizowanie i urządzenie miejsc aktywności lokalnej (lub innych tego typu miejsc, lokali, instytucji sprzyjających integracji mieszkańców i pobudzających ich aktywność na rzecz działań dla lokalnej społeczności);